

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΑ ΤΙΡΑΝΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Συνέντευξη Προϊσταμένου Γραφείου ΟΕΥ Τιράνων κ. Σαράντη Μοσχόβη, Συμβούλου ΟΕΥ Α΄ στην Albanian Daily News (22.04.2019) σχετικά με τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις με την Αλβανία.

Στις οικονομικές και εμπορικές σχέσεις της Ελλάδας με την Αλβανία, στο επιχειρηματικό περιβάλλον της Αλβανίας, στα μελλοντικά ελληνικά επιχειρηματικά σχέδια για την Αλβανία και τις προοπτικές συνεργασίας σε νέους τομείς, καθώς και τον ρόλο της Ελλάδας στην προώθηση της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο αναφέρεται συνέντευξη που παρεχώρησε στην αγγλόφωνη Εφημερίδα Albanian Daily News ο επικεφαλής του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας Τιράνων, κ. Σαράντης Μοσχόβης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄. Τα κύρια σημεία της συνέντευξης είναι, επιγραμματικά, τα εξής:

-700.000 Αλβανοί ζουν στην Ελλάδα, από τους οποίους οι 7.000 είναι ιδιοκτήτες ιδιωτικής επιχείρησης. Σκληρά εργαζόμενοι και οικογενειάρχες συνεισφέρουν θετικά στην ελληνική και την αλβανική οικονομία. Ένα σημαντικό μέρος της αλβανικής επιχειρηματικής κοινότητας αποτελεί η ελληνική εθνική μειονότητα στην Αλβανία. Υψηλά καταρτισμένοι και εκσυγχρονιστές, με εργασιακή εμπειρία, εξειδίκευση και εργατικό δυναμικό, δημιουργούν συνέργιες και συνδέουν Αλβανία-Ελλάδα και τις οικονομίες τους.

φορολογία, την τελωνειακή διοίκηση, το δικαστικό σύστημα, την καταπολέμηση της διαφθοράς, της παρατυπίας, του αθέμιτου ανταγωνισμού κ.ά.

-Τα τελευταία 25 χρόνια, η Ελλάδα αποτελεί στρατηγικό επενδυτή για την Αλβανία σε ένα μεγάλο εύρος τομέων, συνεισφέροντας στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας μέσω εμπορικών ροών, συνεταιρισμών, επενδύσεων, αναπτυξιακής συνεργασίας, εμβασμάτων και σχεδίων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Το 2018, η Ελλάδα βρίσκεται στην 1^η θέση ως προς τις άμεσες επενδύσεις στην Αλβανία και ως πηγή εμβασμάτων προς τη χώρα, στην 5^η ως σημαντικός προορισμός για τις αλβανικές εξαγωγές και στην 4^η ως μεγαλύτερος προμηθευτής της αλβανικής αγοράς.

Πρεσβεία της Ελλάδος στα Τίρανα

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Rr. Skenderbej, Nr. 88, 1023 Tirana

Tel. : +355 4 222 8980, 224 7323

Fax: +355 4 222 8979

E-mail: ecocom-tirana@mfa.gr

[http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-](http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/office/805)

[emporikon-upotheseon/office/805](http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/office/805)

-Ως προς τις νέες προοπτικές συνεργασίας: ο ΤΑΡ θα ωφελήσει τις δύο χώρες σε στρατηγικό επίπεδο και θα τις τοποθετήσει ψηλά στον ευρωπαϊκό ενεργειακό χάρτη, υπάρχουν ευκαιρίες μεγαλύτερης συνεργασίας για την αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης στον αγροτικό τομέα που συνεισφέρει τα μέγιστα

στον εθνικό ΑΕΠ και των δύο χωρών, όπως και στον τουρισμό, όπου η Ελλάδα μπορεί να μεταφέρει την εμπειρία της, με βασική προϋπόθεση, όμως, την επίλυση του ιδιοκτησιακού. Άλλοι τομείς αφορούν στην ψηφιακή τεχνολογία, την προώθηση της ελληνικής γαστρονομίας και του ελληνικού κρασιού.

-Η Ελλάδα παραμένει σταθερή στην Ατζέντα της Θεσσαλονίκης 2003 για την ευρωπαϊκή πορεία των χωρών στα Δυτικά Βαλκάνια που αποτελεί βασικό παράγοντα για την σταθερότητα και την ανάπτυξη της Περιοχής. Η Ελλάδα έχει συνεισφέρει σημαντικά στην παραχώρηση στην Αλβανία καθεστώτος υποψηφίας χώρας προς ένταξη στην Ε.Ε. τον Ιούνιο του 2014, κατά τη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας. Η συνέντευξη δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα της ε/φ :

<https://www.albaniandailynews.com/index.php?idm=30542&mod=2>

Αξιολόγηση δημοσίων διαγωνισμών στην Αλβανία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Με αφορμή τον εντοπισμό παρατυπιών όσον αφορά στην διαδικασία των δημοσίων διαγωνισμών για την κατασκευή του αεροδρομίου Αυλώνας, καθώς και της σύστασης της αεροπορικής εταιρείας Air Albania, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόεβη στην διενέργεια αξιολόγησης του πλαισίου των δημοσίων διαγωνισμών στην Αλβανία.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με δημοσιεύματα, η σύσταση της αεροπορικής εταιρείας Air Albania με το καθεστώς της Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Αλβανία, σύμφωνα με την οποία η χώρα υποχρεούται να διενεργεί δημόσιους ανοικτούς διαγωνισμούς, θέτοντας ίσους όρους στη συμμετοχή των ευρωπαϊκών εταιρειών με τις αλβανικές εταιρείες ή τις εταιρείες τρίτων χωρών.

Παράλληλα, εντοπίστηκαν πολλαπλές παρατυπίες στο δημόσιο διαγωνισμό για την κατασκευή του αεροδρομίου Αυλώνας, για τη διενέργεια του οποίου το α/Κοινοβούλιο πρόεβη στην θέσπιση ειδικής νομοθεσίας (Ειδική Διαπραγματευτική Διαδικασία), η οποία προβλέπει τις απ' ευθείας διαπραγματεύσεις με συγκεκριμένες εταιρείες τουρκικών συμφερόντων και για τη οποία εκφράζονται ανησυχίες για την παράβαση της ανωτέρω Συμφωνίας και την

καταστράτηγηση των κανόνων περί κρατικών διαγωνισμών του ΠΟΕ.

Σημειώνεται ότι η Παγκόσμια Τράπεζα, καθώς και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έχουν επανειλημμένα επικρίνει την α/Κυβέρνηση, για την πρακτική των «αυτόκλητων προτάσεων» (unsolicited proposal) που ακολουθείται κατά κόρον κατά την υλοποίηση έργων με ΣΔΙΤ, λόγω του τεράστιου κόστους για τον κρατικό προϋπολογισμό και του αναποτελεσματικού τρόπου υλοποίησης των δημοσίων έργων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι δημόσιοι διαγωνισμοί για το έργο κατασκευής του οδικού άξονα Milot-Balldren και την ανακατασκευή τμήματος του περιφερειακού αυτοκινητοδρόμου των Τιράνων, οι οποίοι διενεργήθηκαν περί τα τέλη του παρελθόντος έτους.

Ειδικότερα, σε πρόσφατη έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας αναφέρεται ότι οι ΣΔΙΤ με την πρακτική της αυτόκλητης πρότασης παρέχουν στις αλβανικές αρχές τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις για έργα υποδομών μεγάλης κλίμακας μέσω μιας προβληματικής διαδικασίας και σε συνθήκες ανεπαρκούς ή παντελώς ανύπαρκτου ανταγωνισμού και έλλειψης διαφάνειας. Επικρίνεται παράλληλα η α/ Κυβέρνηση για πολλαπλές παρατυπίες, καθώς και για αναποτελεσματικότητα κατά την υλοποίηση του κυβερνητικού Προγράμματος «1 δισεκατομμύριο ευρώ για υποδομές».

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι ανάλογα προβλήματα είχαν προκύψει σε διεθνή διαγωνισμό που αφορούσε στην προμήθεια του συστήματος TETRA και στον οποίο συμμετείχε Κοινοπραξία της ελληνικής εταιρείας INTRACOM και της ιταλικής LEONARDO. Στον εν λόγω διαγωνισμό, ο οποίος τελικά ακυρώθηκε παρατηρήθηκαν τεκμηριωμένες καταγγελίες για «φωτογραφικές» διατάξεις, οι οποίες νόθευαν τον ελεύθερο ανταγωνισμό και περιόριζαν τη διαφάνεια.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Διεθνές Συνέδριο «Περιφερειακές Κλιματικές Δράσεις στα Δυτικά Βαλκάνια» (Τίρανα, 5-6.04.2019).

Πραγματοποιήθηκε στις 5-6 Απριλίου τ.ε., στο Ξενοδοχείο Χίλτον των Τιράνων, το Διεθνές Συνέδριο «Περιφερειακές Κλιματικές Δράσεις στα Δυτικά Βαλκάνια, το οποίο διοργανώθηκε από το α/ Υπουργείο Τουρισμού και Περιβάλλοντος, το

Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών UNEP για το Περιβάλλον και την Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO), με την οικονομική στήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος της Τσεχίας.

Κεντρικοί στόχοι του Συνεδρίου ήταν η ενίσχυση της συνεργασίας των χωρών της περιοχής σε θέματα κλιματικής αλλαγής και προστασίας των περιβαλλοντικών πόρων, η χάραξη μιας κοινής στρατηγικής στην οποία περιβάλλον, βιώσιμη ανάπτυξη και «κυκλική» οικονομία θα έχουν κυρίαρχο ρόλο. Παράλληλα, στην εν λόγω θεώρηση εντάχθηκαν η υιοθέτηση του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ ως θεσμικού εργαλείου για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων, καθώς και η δημιουργία μιας υψηλού επιπέδου πλατφόρμας για τους εκπρόσωπους των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και την παρουσίαση των προτεραιοτήτων τους σε θέματα κλιματικής αλλαγής.

Ειδικότερα, οι θεματικές ενότητες του Συνεδρίου είχαν ως εξής:

1. Κατάρτιση ενός στρατηγικού οδικού χάρτη για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής στα Δυτικά Βαλκάνια, κοινές προσπάθειες και απόψεις.
2. Κλιματική αλλαγή στα Δυτικά Βαλκάνια, μια επιστημονική προσέγγιση απευθυνόμενη στους επικεφαλής των φορέων λήψεων αποφάσεων.
3. Κλιματικές δράσεις στα Δυτικά Βαλκάνια και εθνικές πρωτοβουλίες για την μείωση των εκπομπών ρύπων και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (NDC).
4. Πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία για την κλιματική αλλαγή στα Δυτικά Βαλκάνια, παρούσα κατάσταση και παρατηρήσεις.
5. Διευκόλυνση και επιτάχυνση της χρηματοδότησης για την κλιματική αλλαγή στα Δυτικά Βαλκάνια.

Στο Συνέδριο παρενέβησαν με ομιλίες τους η Υφυπουργός Τουρισμού και Περιβάλλοντος της Αλβανίας κα Ornela Cuci, ο Υπουργός Περιβαλλοντικής Προστασίας της Σερβίας κ. Goran Trivan, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Φυσικού Σχεδιασμού της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Sadula Duraki, ο Γ.Γ. της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Μεσογειακών Υποθέσεων του Υπουργείου

Διατηρήσιμης Ανάπτυξης και Τουρισμού του Μαυροβουνίου κ. Ešef Husić, καθώς και ο Γ.Γ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Τουρισμού της Βοσνίας Ερζεγοβίνης. Συμμετείχαν επίσης με ομιλίες τους στελέχη διεθνών οργανισμών, πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και μη κυβερνητικών οργανισμών.

Ειδικότερα, η κα Cuci σημείωσε ότι η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αποτελεί βασική προτεραιότητα της α/Κυβέρνησης, αναφέροντας την υπογραφή από αλβανικής πλευράς της Σύμβασης-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC), του Πρωτοκόλλου του Κιότο, της νέας Συμφωνίας των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή, καθώς και τις τρεις Συμφωνίες του Ρίο για την Κλιματική Αλλαγή, τη Βιοποικιλότητα και την Αποδάσωση. Παράλληλα, σημείωσε ότι η χώρα επικύρωσε πρόσφατα την τροποποίηση του Κιγκάλι στο Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, το οποίο αφορά στη μείωση της παγκόσμιας χρήσης επιβλαβών υδρογονανθράκων, γεγονός που δηλώνει τη δέσμευση της α/Κυβέρνησης στην επίτευξη των στόχων, όσον αφορά στον περιορισμό των εκπομπών φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου.

Ακόμη η κα Cuci επεσήμανε ότι το φυσικό περιβάλλον αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας και πυλώνας μίας μακροπρόθεσμα βιώσιμης οικονομίας, καθώς το 36% περίπου της αλβανικής επικράτειας αποτελεί δασικές εκτάσεις, προστατευόμενες αυστηρά από την αλβανική νομοθεσία. Επίσης ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια των 10 τελευταίων ετών έχουν διπλασιαστεί οι προστατευόμενες περιοχές της χώρας, για τις οποίες έχει δημιουργηθεί ένα δίκτυο προστασίας για τη βιοποικιλότητα της χώρας. Ανέφερε επίσης ότι το 90% της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας παράγεται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς, οι οποίοι είναι φιλικοί προς το περιβάλλον, ενώ παράλληλα βρίσκεται σε εξέλιξη ένα φιλόδοξο πρόγραμμα προώθησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με τη δημιουργία αιολικών πάρκων και φωτοβολταϊκών σταθμών σε όλη την αλβανική επικράτεια.

Εξάλλου, αναφέρθηκε στο νέο θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησης και ελέγχου των βιομηχανιών προκειμένου αυτές να καταστούν λιγότερο ρυπογόνες. Απώτερος στόχος είναι, σύμφωνα με την Υπουργό, να προσαρμοσθούν, μέχρι το 2021, στα περιβαλλοντικά πρότυπα που τίθενται με την εφαρμογή νέων τεχνικών

αδειοδότησης και ελέγχου όλες οι βιομηχανικές μονάδες της χώρας.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο του Συνεδρίου, υιοθετήθηκε Κοινή Δήλωση με θέμα «Ενιαίος Οδικός Χάρτης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στα Δυτικά Βαλκάνια και επιτάχυνση της χρηματοδότησης για την κλιματική αλλαγή».

Ελλείψεις ηλεκτρικής ενέργειας στην Αλβανία

Με σοβαρές ελλείψεις στην ηλεκτρική ενέργεια βρίσκεται αντιμέτωπη η Αλβανία, καθώς το χαμηλό ποσοστό βροχοπτώσεων κατά τη διάρκεια του χειμώνα έχει προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στην παραγωγή των υδροηλεκτρικών μονάδων της χώρας.

Συγκεκριμένα, η στάθμη της Λίμνης Fierza όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική μονάδα ηλεκτροπαραγωγής της χώρας είναι εξαιρετικά χαμηλή (267 μέτρα), ήτοι 22 μέτρα κάτω από το μέσο όρο των τελευταίων 15 ετών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στην Αλβανία προέρχεται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς, ενώ οι εναλλακτικές πηγές παραγωγής ενέργειας είναι ελάχιστες.

Ως εκ τούτου, η δραστική μείωση της εγχώριας παραγωγής έχει αναγκάσει την κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρισμού OSHEE να προχωρήσει σε ευρείας κλίμακας εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους η χώρα εισήγαγε ηλεκτρική ενέργεια αξίας 78 εκατ. ευρώ, ενώ οι προβλέψεις για το ερχόμενο διάστημα είναι αρνητικές, λόγω της αυξημένης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της αναμενόμενης περαιτέρω υποχώρησης της στάθμης των λιμνών που τροφοδοτούν τις υδροηλεκτρικές μονάδες. Προκειμένου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα, η OSHEE έχει ζητήσει την εξασφάλιση πρόσθετων κονδυλίων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Σημειώνεται ότι ο ενεργειακός τομέας συνεισέφερε κατά το παρελθόν έτος σημαντικά στην αύξηση του εθνικού προϊόντος της Αλβανίας (κατά 4%), ενώ η καθαρή εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα σημείωσε αύξηση κατά 89%, ανερχόμενη σε 8.552 GWh (από 4.525 GWh κατά το 2017). Επίσης οι (μεικτές) εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας, κατά το ίδιο διάστημα, διαμορφώθηκαν στα 1.772 GWh από

3.403 GWh το 2017, ενώ οι (μεικτές) εξαγωγές ανήλθαν στα 2.685 GWh από 488 GWh το 2017.

Υπογραφή Συμφωνίας για επενδυτικό πρόγραμμα «Παροχή ύδρευσης στην αγροτική ζώνη 4» ύψους 42 εκ. ευρώ μεταξύ Αλβανίας και Γερμανίας

Συμφωνία για την υλοποίηση επενδυτικού προγράμματος κατασκευής, αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του δικτύου ύδρευσης παραλιακών αγροτικών περιοχών της Αλβανίας, ύψους 42 εκ. ευρώ, υπεγράφη μεταξύ της Υπουργού Υποδομών και Ενέργειας κα Belinda Balluku και της Πρέσβευς της Γερμανίας στην Αλβανία κα Sussane Schutz.

Σκοπός του προγράμματος είναι η εξασφάλιση υδροδότησης, η αναβάθμιση της ποιότητας του νερού και η κατασκευή και αναβάθμιση δικτύων αποχέτευσης στις νότιες παραλιακές περιοχές της Αλβανίας, με έμφαση στους Δήμους Χιμάρας και Ορικούμ. Σύμφωνα με την Υπουργό κα Balluku, τα έργα που θα πραγματοποιηθούν αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος της ευρύτερης περιοχής, ενώ θα επιλυθεί οριστικά το πρόβλημα της παροχής πόσιμου νερού στους κατοίκους των δύο Δήμων. Η Α/Υπουργός επεσήμανε επίσης ότι η τουριστική ανάπτυξη αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα της Α/κυβέρνησης, η οποία έχει επικεντρωθεί στην υλοποίηση μιας σειράς έργων κατασκευής και αναβάθμισης των υφιστάμενων υποδομών στις τουριστικές περιοχές της χώρας.

Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθεί από τη Γερμανική Κυβέρνηση μέσω της Γερμανικής Τράπεζας Επενδύσεων KfW και αποτελεί τμήμα ενός ευρύτερου επενδυτικού προγράμματος αναβάθμισης του συστήματος ύδρευσης της Αλβανίας.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

11^η Έκθεση Γαστρονομίας Εταιρείας NERANXI στην Αλβανία (Τίρανα, 13-14.4.2019).

Η Έκθεση έλαβε χώρα στους χώρους της εισαγωγικής Εταιρείας του επιχειρηματία Νικολάου Νεράντζη, ο οποίος τυγχάνει και μέλος της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία.

Σημειώνεται ότι ο ανωτέρω εισαγωγικός εμπορικός οίκος διαθέτει ευρύτατο δίκτυο διανομής προϊόντων κατανάλωσης στην Αλβανία, με έμφαση στα ελληνικά προϊόντα: τρόφιμα και ποτά, είδη συσκευασίας, χαρτικά, πλαστικά, ενώ συγχρόνως δραστηριοποιείται στην εκπαίδευση στελεχών γαστρονομίας (σχολή μαγειρών), καθώς και στις εκδόσεις βιβλίων με μαγειρικής.

Στην Έκθεση συμμετείχαν από την Ελλάδα η Λέσχη Αρχιμαγείρων Ελλάδος, η οποία παρουσίασε edésματα της ελληνικής γαστρονομίας, καθώς και οι εξαγωγικές επιχειρήσεις: Οινοποιητική Εταιρεία ΔΙΟΝΥΣΟΣ (κρασιά), Βιομηχανία Προϊόντων Ζύμης ΜΠΟΥΣΜΑΛΗΣ Α.Ε. (φύλλο κρούστας και συναφή προϊόντα πίτες, πίτσες) και ΒΙΑΛΚΟ (κονσέρβες ψαριών και θαλασσινών).

Εξάλλου συμμετείχαν επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών από το Βέλγιο (σοκολάτες), την Ιταλία (πίτσες, ζυμαρικά, αρτοσκευάσματα και ζαχαροπλαστική), την Ισπανία (τρόφιμα και ποτά), καθώς και το Γερμανικό Εμπορικό Επιμελητήριο GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit). Παράλληλα παρευρέθησαν οι εδώ Πρέσβεις Σερβίας και Ισπανίας, μέλη των εδώ Πρεσβειών Ιταλίας, Ολλανδίας, Ρωσίας, Τουρκίας και ο υπογράφων. Σημειώνεται ότι υπήρχαν και αρκετοί εμπορικοί επισκέπτες, ιδίως από βαλκανικές χώρες και από τη χώρα μας, με σκοπό την διερεύνηση συνεργασιών με την Εταιρεία NERANXI.

Το Γραφείο μας παρέσχε τη συνδρομή του προς τις ανωτέρω εκθέτριες επιχειρήσεις, όσον αφορά την ενημέρωσή τους σχετικά με την αλβανική αγορά, τις προοπτικές της αλβανικής οικονομίας, καθώς και τα προβλήματα που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κατά τη δραστηριοποίησή τους στη χώρα. Παράλληλα, εξετάσαμε τις δυνατότητες για περαιτέρω συνεργασία μας με την Εταιρεία NERANXI και μάλιστα με τη Λέσχη Αρχιμαγείρων Ελλάδος, στο πλαίσιο των καθιερωμένων πλέον εκδηλώσεων του Γραφείου μας GR-EAT για την προβολή της ελληνικής κουζίνας και γαστρονομίας στην Αλβανία.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Διενέργεια διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού για την κατασκευή του αεροδρομίου Αυλώνας

Την απόφαση για διενέργεια διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού που θα πληροί όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις και τους κανόνες διαφάνειας για την κατασκευή του αεροδρομίου Αυλώνας, ανακοίνωσε το Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας της Αλβανίας, καθώς η τουρκική κοινοπραξία με την οποία η αλβανική κυβέρνηση διεξήγαγε σχετικές διαπραγματεύσεις απέσυρε το ενδιαφέρον της. Στην ανακοίνωση του Υπουργείου αναφέρεται ότι η προθεσμία που έθετε ο νόμος περί κατασκευής και παραχώρησης του διεθνούς αεροδρομίου Αυλώνας, ο οποίος ψηφίστηκε από το αλβανικό κοινοβούλιο το Σεπτέμβριο 2018, εξέπνευσε χωρίς αποτέλεσμα.

Η κατασκευή του αεροδρομίου Αυλώνας είχε ανακοινωθεί από τον αλβανό πρωθυπουργό Ράμα μετά από «επίσημη πρόσκληση» που έλαβε από την τουρκική κοινοπραξία, πριν ακόμη συνταχθεί η σχετική μελέτη βιωσιμότητας. Η αλβανική κυβέρνηση προέβη εν συνεχεία στην ψήφιση ειδικού νόμου (Ειδική Διαπραγματευτική Διαδικασία), ο οποίος προέβλεπε απ' ευθείας διαπραγματεύσεις με την τουρκική κοινοπραξία, παρακάμπτοντας την πραγματοποίηση δημόσιου διαγωνισμού.

Η συγκεκριμένη πρακτική της αλβανικής κυβέρνησης προκάλεσε την έντονη αντίδραση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία πρόσφατα ανακοίνωσε την έναρξη διερεύνησης της υπόθεσης, καθώς και άλλων αντίστοιχων αναθέσεων δημοσίων έργων στη χώρα, για παραβίαση των προβλέψεων της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Αλβανία και των κανονισμών του ΠΟΕ, σύμφωνα με τους οποίους η αλβανική κυβέρνηση υποχρεούται να διενεργεί δημόσιους ανοικτούς διαγωνισμούς κατά την πραγματοποίηση έργων μεγάλης κλίμακας.

Το συνολικό ύψος της επένδυσης για την κατασκευή του αεροδρομίου Αυλώνας από την τουρκική κοινοπραξία είχε εκτιμηθεί στα 100 εκ. ευρώ και η διάρκεια της παραχώρησης θα κυμαινόταν ανάμεσα σε 30 και 35 έτη. Σημειώνεται ότι οι εταιρείες τουρκικών συμφερόντων Cengiz Construction, Kalyon Construction και Kolin Construction που αποτελούν την κοινοπραξία έχουν πραγματοποιήσει έργα πολλών δεκάτομμυριών ευρώ τα τελευταία χρόνια στην Τουρκία και συμμετείχαν στην κατασκευή του νέου αεροδρομίου της Κωνσταντινούπολης.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Αύξηση τουριστικού ρεύματος στην Αλβανία κατά το 2018.

Σύμφωνα με στοιχεία της α/Στατιστικής Αρχής, η διεθνής τουριστική κίνηση στην Αλβανία, κατά το παρελθόν έτος, σημείωσε αύξηση της τάξεως του 15,8%, σε σχέση με το 2017. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των τουριστών από το εξωτερικό ανήλθε σε 5.926.803, έναντι 5.117.700 κατά το 2017.

Ωστόσο θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι 50% των ανωτέρω διεθνών αφίξεων αφορά αλβανούς πολίτες που έχουν μεταναστεύσει σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως στη Ελλάδα και Ιταλία και έχουν αποκτήσει την υπηκοότητα των χωρών διαμονής τους, καθώς και αλβανόφωνους κατοίκους του Κοσόβου και της Βόρειας Μακεδονίας. Όσον αφορά στους αμιγώς αλλοδαπούς επισκέπτες στη χώρα, σημαντική είναι η αύξηση το 2018 στις αφίξεις γερμανών και πολωνών τουριστών.

Σημειώνεται ότι ο βασικός όγκος των ξένων επισκεπτών στην Αλβανία μετακινήθηκε οδικώς, καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία, οι αφίξεις στους χερσαίους μεθοριακούς σταθμούς της χώρας ανήλθαν σε 4.795.922, έναντι 4.146.843 κατά το 2017. Επίσης, κατεγράφησαν 439.331 διεθνείς αεροπορικές αφίξεις, έναντι 393.013 κατά το 2017, σημειώνοντας άνοδο κατά 11,8%, ενώ οι αφίξεις στους διεθνείς λιμένες της χώρας αυξήθηκαν κατά 19,7%, προσεγγίζοντας τις 691.550 από 577.844.

Αντίστοιχα άνοδος κατά 9% κατεγράφη στα τουριστικά έσοδα της χώρας το 2018 σε σύγκριση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2017, υπερβαίνοντας τα 1,8 δισ. ευρώ, συνεισφέροντας κατ'αυτόν τον τρόπο σημαντικά στην αύξηση του ΑΕΠ της χώρας, που αναμένεται στο 4% περίπου. Τα έσοδα κατά την υψηλή τουριστική περίοδο της χώρας (γ' τρίμηνο του έτους), ανήλθαν σε 683 εκ. ευρώ, αυξημένα κατά 16% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2017.

Στο ανωτέρω ενθαρρυντικό κλίμα εντάσσονται και οι δηλώσεις του α/Υπουργού Τουρισμού και Περιβάλλοντος κ. Blendi Klosi, ο οποίος κατά την πρόσφατη παρουσίαση της αμφιλεγόμενης νέας διαφημιστικής εκστρατείας της χώρας για το 2019 “Be taken by Albania”, (στην οποία κεντρικός

χαρακτήρας είναι ο αμερικανός ηθοποιός Liam Neeson), είχε δηλώσει ότι στόχος της Αλβανίας είναι να προσελκύσει 10 εκατ. ξένους τουρίστες έως το 2025.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

	2016	2017	2018	2019 Α ΕΞ.	2019 Β ΕΞ.	2019 Γ ΕΞ.
Πραγματικό ΑΕΠ (μεταβολή %)	3,35	3,86*	3,90**			
ΑΕΠ Τρέχουσες Τιμές (εκ. λεκ)	1.475.251 (9,97 δις. €)	1.531.310 (11,4 δις. €)				
ΑΕΠ Ισοτιμία Αγοραστικής Δύναμης	34,8 δις. \$	35,97 δις. \$				
Κατά Κεφαλή ΑΕΠ	3.734 €	3.980 €				
Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ΙΑΑ	10.651 €	11.014 €				
Βιομηχανική Παραγωγή (μεταβολή %)	2,9	3,5				
Οικοδομικές Άδειες (μεταβολή %)	170	86,3	118,1			
Δείκτης Λιανικού Εμπορίου (μεταβολή%)	6,2	1,5	1,5			
Εξαγωγές (δις. €)		2,03	2,50			
Εισαγωγές (δις. €)		4,66	5,17			
Εμπορικό Ισοζύγιο (δις. €)		-2,63	-2,67			
Όγκος Εμπορίου (δις. €)		6,69	7,68			
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (εκ. €)	-811,7	-866,0				
Εισροές Α.Ξ.Ε. (εκ. €)	943	908,03	1.024			
Εισροές Α.Ξ.Ε. (μεταβολή %)	5,96%	-3,71%	12,8%			
Σωρευτική Αξία Α.Ξ.Ε. (εκ. €)	5.677	6.453	7.661			
Εισροές Μεταναστευτικών Εμβασμάτων (εκ. €)	615	636				
Εργατικό Δυναμικό (άνω των 15 ετών)	1.365.000	1.385.000	1.401.988	1.401.988		
Εργαζόμενοι (άνω των 15 ετών)	1.157.000	1.195.000	1.227.973	1.227.973		
Ανεργία (%)	15,6	14,1	12,3	12,2		
Κατώτατος Μηνιαίος Μισθός (λεκ)	22.000	24.000	24.000	24.000		
Μέσος Μηνιαίος Μισθός (λεκ)	46.933	49.150	50.392			
Πληθωρισμός (μέση ετήσια αύξηση)	1,28	1,99	1,90			
Δείκτης Τιμών Παραγωγού	-1,5	3,3	1,0			
Ακαθάριστο Εξωτερικό Χρέος (εκ. €)	7.881,5	7.949,4	8.111,4			
Εξωτερικό Χρέος (δις. λεκ)	504,6	510,3				
Εγχώριο Χρέος (δις. λεκ)	561,12	577,05	580,03			
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ)	72,05	70,1				
Έσοδα Προϋπολογισμού (εκ. λεκ)	407,02	430,39	216,95			
Φορολογικά Έσοδα (εκ. λεκ)	369,88	398,62	202,25			
Έξοδα Προϋπολογισμού (εκ. λεκ)	433,69	461,41	214,65			
Κεφαλαιακές Δαπάνες (εκ. λεκ)	59,47	68,45	29,91			
Έλλειμμα Προϋπολογισμού	-26,67	-31,01	2,30			
Βασικό Επιτόκιο Κεντρικής Τράπεζας (%)	1,5/1,25	1,25	1		1	
Τραπεζ. Καταθέσεις /Εγχώριο (εκ. λεκ)	487,533	473,663	459,663			
Τραπ. Καταθέσεις/Συνάλλαγμα (εκ. λεκ)	526,511	528,006	513,625			
Συναλλαγματική ισοτιμία/ευρώ	137,36	134,15	125,95			
Συναλλαγματικά Αποθέματα (δις.\$)	3,093	3,274				

